

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26

Leto XVI.

V Celovcu, 30. junija 1897.

Štev. 18.

Vabilo

k

SLAVNOSTI,

ki se bo

povodom godú sv. Cirila in Metoda in blagoslavljenja šolske zastave

vršila

v nedeljo dné 11. julija 1897, ob 2. uri popoldne,

v „Národní šoli“

družbe sv. Cirila in Metoda v Št. Rupertu pri Velikovcu.

Vspored:

A) Cerkevna slavnost.

Ob 2. uri popoldne v predmestni cerkvi sv. Ruperta: Nagovor in blagoslavljenje zastave po preč. g. dekanu Jan. Wieser-ju; potem litanije z blagoslovom.

B) Šolska slavnost.

1. Uvodni govor, govori učenec Janez Kurat.
2. „Naša zastava“; deklamuje učenka Ana Riepl.
3. „Sv. Ciril in Metod“; deklamuje učenka Angela Lebar.
4. „Naša pesem“; pojó dekleta.
5. Deklamacije:
  - a) „Didel, didel, dajeka“; govori učenec Jože Strnad.
  - b) „V šoli“; govori učenec Tomaž Gros.
  - c) „Mladi dedek“; govori učenec Janez Kúnstl.
  - d) „Vrli Slovenec“; govori učenec Boštej Cikulnik.
6. Pesem: „Sv. Ciril in Metod“; poje cerkveni zbor.
7. Deklamacije:
  - a) „Lepo nebo“; govorite Julika Bruner in Micika Kúnstl.
  - b) „Tuta, nina nana“; govori Micika Mesner.
  - c) „Národna“; govori Ana Cikulnik.
  - d) „Slovenka“; govori Ana Isak.
8. Pesem: „Domovina“; pojó dekleta.
9. Igra:

„Stari vojak in njegova rejenka.“

V dveh dejanjih; vmes pesem.

10. Pesem: „Mrak“; pojó dekleta.
11. „Zahvala za šolsko zastavo,“ deklamuje Tonček Cikulnik.
12. Cesarska pesem.

Rodoljubi in rodoljubkinje, prijatelji in dobrotniki naše národne šole se vabijo k prav obilni udeležbi!

Načelnístvo Národne šole.

Vabilo.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

priredi

v nedeljo dné 11. julija ob 4. uri popoldne

pri Neuwirtu v Gozdanjah

javen shod.

Vspored:

1. Pozdrav predsednika. — 2. Govori o državnem in deželnem zboru. — 3. Kakšno šolo naj bi katoliški Slovenci zahtevali? — 4. Kaj bi kmet v sedanjem času najbolj potreboval? — 5. Nasveti. — 6. Prosta zabava.

Nastopili bodo izvrstni govorniki; pridite torej, vrli Gozdanjčani in okoličani, mnogoštevilno, kakor lani.

Odbor.

Naročnikom in bralcem!

Z današnjo številko dokonča „Mir“ prvo polovico letošnjega XVI. letnika in potrebno je, da se ob tej priliki znova s posebnim pozivom obračamo do svojih cenjenih prijateljev, do naročnikov in bralcev, do vseh rodoljubnih Slovencev in Slovenk.

Huda volilna borba v minuli dobi, v kateri smo — Bogú hvala! — dosegli z združenimi močmi lepih uspehov, je pokazala prav jasno, kako prepotreben nam je list, ki neodvisen na vse strani neustrašeno in odločno zagovarja naše národne pravice, se bojuje za čast in korist slovenskega ljudstva, ter mu podaja lepega nauka in prijetne zabave! V zadnjih mesecih je strast in jeza naših nasprotnikov vskipela do vrha; drzni in krivični napadi na nas in našo pošteno, katoliško-slovensko stvar se ponavljajo dan za dnevom. Treba je te napade odbijati,

nesramne laži, zavijanja in podtikanja nasprotnikov odkrivati. In kako naj se to med nami godi uspešnejše in boljše, kakor s pomočjo poštenega slovenskega časopisja?

„Mir“ je tu označeno nalogo dostej zvesto izpolnoval po vseh svojih močeh, in tako hoče delati tudi zanaprej. Da bode pa delal z uspehom, treba mu je pomoči. Obráčamo se torej tudi danes do vséh, ki jim je pri srcu naša národna stvar, da podpirajo „Mir“ gmotno in duševno, zlasti pa z marljivim naročevanjem in razširjanjem lista med prijatelji in znanci. Posebno prosimo naročnike, ki so še na dolgu z naročnino, da jo čim preje poravnajo, ker bi drugače bili prisiljeni, jim ustaviti list. Z redno novo zabavno-poučno prilogo smo si naložili veliko novih stroškov. Poravnati jih moremo, in priloga more nadalje obstati le tedaj, če vsi naročniki storijo svojo dolžnost in točno plačujejo naročnino.

Torej na delo za dobro reč! Razvitek in napredek „Mir“-a bodi pri srcu vsakemu národnemu Slovencu! V združenju je moč!

Uredništvo in upravništvo.

Kaj sedaj?

Iz obširnih poročil, ktera je „Mir“ prinašal o državnem zboru, je našim bralcem znano sramotno postopanje in fantalinsko-razposajeno razbijanje nemških liberalcev in nacjonalcev, kterim so se pridružili tudi socijalni demokrati, da zabranijo vsako koristno in uspešno delo. Vsak trezno misleč človek, kteremu je blagor ljudstva le količkej pri srcu, mora tako početje odločno obsojati, in povsem moramo pritrditi besedam vrliga „Glasnik“-a, ki je nedavno pisal nekako tako-le:

Koliko truda in težav, koliko stroškov, koliko bojev so stale zadnje volitve v državni zbor! Ljudstvo je oddajalo svoje glasove v veseli nadi, da mu bodo izvoljeni možje pomagali iz njegove vedno večje

kunštna in v sredi bo imela podobo nemškega Mihlna s kapo in čopom. Diplomo bodo tudi posvetili pri posebni národni slavnosti. Škropili jo bodo z grenkimi solzami, ki so je točili mestni očetje koroških mest zaradi jezikovne naredbe. Plešali bodo „glij“ tako národno, kakor so pravi ehtgermani, ko so še v Teutoburškem gozdu želode zobali. Torej se mi dobro pripravite, da tako imenitno deputacijo dostojno sprejmeš. Naj Te Franca prav poštima.

Na to jo zamahnem skozi Rož proti Kanalski dolini. V Podkloštru se vstavim v „národni oštariji“, da bi obiskal znanega „šribarja“ in pobaral, kako mu je tedaj šlo, ko je v neki gostilni celo družbo hotel s Tvojim pismom „žlajfati“ in hujskati proti tamošnjemu gospodu. Menda mu ni šlo prav po sreči. Pa škoda, stokrat škoda, da ga ni več Podkloštrom! — E, mislim si zató; Tine koj naprej; v Podkloštru za te rože ne cveté; in že sedim na svojem biciklu in vozim v nemčurskem prahu naprej tako fino, kakor bi v Pliberškem maslu plaval. Ko si že tako blizu, pravim sam sebi, poglej malo v Strajoves; glej, Tine, lačen si že in tam morebiti dobiš še kako klobaso od zadnje volitve, iz tistega teleta („gvišno“ da nemškega), kterega ti „hudobni bindišarski volilci“ niso hoteli jesti. Ravno je zvonilo, ko sem vozil v ves. Ves prestrašen skočim dol in vprašam mimogredočo ženkico, ali ni morda kak nemčurček umrl, ker zvoni (veš, ljubi Barigeljc, tukaj so doma!). „O ne, dragi moj gospod,“ pravi ženica. „Kaj se moram jaz jeziti! Iz Vrat gre procesija za lepo vreme v Gorjane in se hočemo pridružiti tudi mi. Za to zvoní. Na enkrat pa pride k meni eden naših

nemčurjev in pravi: „Le zvonite in žebrajte, da bodo naše kobile pašo imele.“ — „To pa je res,“ rečem jaz; „za vas že moramo žebtrati, ker vi tako ne znate več; slovensko ste že pozabili in nemško se še naučili niste in se tudi nikdar ne bode. Pa žebtrali bodemo, da če je sploh še mogoče, vam vsaj nekaj pameti izprosimo.“ — Puf! tu imaš, Tine; tu je že ženska vojska in ta je nevarna. — Imel sem sicer še marsikaj vprašati, n. p. čemu so dvakrat volili, ko so že pri prvi volitvi imenitno padli in zakaj so tako slabo agentirali, da so pri drugi še imenitnejše ostali na cedilu, itd.

Pa povem Ti, da sem se te vojske tako vstrašil, da sem rajši potegnul spet nazaj na glavno cesto proti Ukvam. Komaj pridem na cesto, zagledam cerkev z visokim stolpom in ta je imel na me tak vpliv, da nisem mogel mimo voziti. Kako bi tudi mogel! Jezik mi je že same žeje čisto suh visel iz ust in v želodcu vse prazno; samo vetrovi so se preganjali tam, kakor v hudi burji. In v farovžu se vendar kaka poštena kapljica in prav po ceni dobi in še tudi kakšna klobasa zraven. Saj veš, kako je znam šteti! Torej, Tine, koj v farovž! — „Na zdar, dober dan, gospod župnik!“ pozdravim. — „O, slava, na zdar! Špaka, odkod in kako pa sem pridete danes?“ mi odgovori gospod župnik, prime me za roko in vleče v sobo. Gotovo je hitro „pogruntal“ mojo lakoto in žejo, zato hiti, da mi postreže. Predno se vrne, ozrem se po sobi in na mizi zagledam neko nemško pismo, tako imenitno pisano, kakor od kakega dohtarja. Vzajem v roke in takoj spoznam, da je od rudečega socijaldemokrata, ko berem: „Jaz podpisani sem imel dné.... pogreb in sem bil s konduktom in

Podlistek.

Tine in Barigeljc.

XIV.

(Tine piše Barigeljcu.)

Nevesekje na Kresovo 1897.

Preljubi Barigeljc!

Kakor Ti je znano, podal sem se tudi jaz malo na rajžo, zakaj jaz bi ne vedel, zakaj bi se le Ti sam smel bahati po svetu. In da Ti kar odkritosrčno povém, vzem sem pot pod nogé tudi zato, da malo pogledam za Teboj, ali se je dro morda le farbal. Nisem pa hodil peš ali po železnici, kakor Ti, temveč prav po novi modi vsedel se na bicikel. Zasedem tedaj svojega železnega konja, ter jo najprej ubrišem v Ovbre.

Tam sem, ljubi Barigeljc, videl in spoznal, kako salamensko si jih farbal. Tega ne morejo pozabiti. Le pomisli! Enoglasno so sklenili, da Ti bodo dali patent na farbanje in so Te enoglasno izvolili častnim členom svojega prepotrebnege „društva vednega farbanja“. Njim so se takoj pridružili vsi nemčurčki iz Dholice. Diplomo ali častno pismo kmalu dobiš. Načrt že imajo in tudi več „poltegrafij“ načrta. Z eno bi Ti mogel vstreči, če želiš. „Poltegrafiral“ jo je, če se ne motim, gotovo kak Kanalčan; kunšno delo to spričuje. Diploma bo narejena iz dragega papirja, ali iz pergamenta, ali pa celo iz železa. Diploma bode jako

Naročajte in razširjajte „Mir“!

revščine, da bodo s krepko roko segli v skvarjeno javnost, zatrli škodljivi kapitalistični mrčes, ki sesa zlasti kmetskemu in delavskemu ljudstvu srčno kri, in mu tako dali, kar je njegovega. Šli so zato z naidušenjem v boj in žrtvovali vse, kar so mogli, da bi svojim možem priborili zmago. — Ubogo ljudstvo! Kako grdo si prevarjeno! Državni zbor ni storil še ničesar zate, marveč se je igral z dragocenim časom, zapravljal ogromne svote v nespodobnih, surovih komedijah.

Mnogi predlogi pričajo, da ima zbornica nekaj mož, kateri hočejo resnega dela ljudstvu v blagor. A poleg teh mož sedé nekteri kričači v zbornici, ki s svojo surovostjo spreminjajo državni zbor v brlog, kjer se kregajo in pretepajo surovi pijanci. Po pravici smemo reči, da tolike surovosti ni nikjer, niti med najbolj razposajenimi gorjanskimi hlapeci, kakor se je pokazalo teh par mesecev, kar je bil zbran državni zbor, med zastopniki avstrijskega ljudstva. — Posebno moramo poudarjati, da so se ljudski kričači nekako odlikovali koroški nemški poslanci, zlasti dr. Lemiš in Eisele. In vsi ti ljudje stopicajo za Schönerer-jem, t. j. za zagriženim nasprotnikom naše države in cesarske rodovine, za možem, ki bi najraje videl, da se razdré in priklopi Prusiji naša staroslavna Avstrija.

Vsakdo presodi sam, ali se to, kar se je od liberalno-nacionalne strani počenjalo v državnem zboru, ne pravi krasti čas Bogu in ljudstvu denar iz žepa. Ubogo ljudstvo, zate se ne brigajo! Zapuščeno si, teptano od vseh strani, in tam, kjer bi se ti moralo pomagati, te socijalni demokratje, nemški nacionalci in judovski liberalci ne pusté po tvojih pravih zastopnikih do besede. Ali ni torej tvoja sveta dolžnost, da pokončaš socijalno demokratično, nemško-nacionalno in judovsko-liberalno zalego? Sodi samo!

Kaj bode sedaj? — se vse povprašuje. Kako se naj državni voz spravi zopet v pravi tir, kedaj in ali se bo sploh zopet sklical državni zbor, o tem se mnogo ugiba, ali nič gotovega ne vé.

Toliko pa je gotovo, da hočejo nemški kričači za sedaj še nadaljevati svoje „delo“ in sicer s tem, da bodo nahujskali ljudstvo, kar se bode le dalo, zoper vlado, jezikovne naredbe in zoper katoliške ter slovanske stranke. V ta namen so sklicali za dan 11. julija t. l. v Celovcu nemški ljudski shod („Deutscher Volkstag“), pri katerem se bodo zbrali vsi Schönererjevi hlapeci iz planinskih dežel, da se naščuvajo za nadaljno vstrajanje v obstrukciji. V oklicu pravijo, da so si za ta zbor zbrali Celovec za to, „ker je prestolnica dežele, ktera z vsemi (!?) meščani in kmeti prisega na nemško-nacionalno zastavo (?). Koroška, kateri med vsemi nemškimi (!) deželami v Avstriji pripada venec, je vse svoje poslance (izvzemši jednega) poslala v tabor nemške ljudske stranke.“

No, gospóda znajo biti jako samozavestni! Mi odločno oporekamo drzni trditvi, da je Koroška — nemška dežela! Nikdar! Vedno nas je še dobra tretjina Slovencev, in ako Bog dá in sreča junaška, ostanemo tudi še zanaprej pri življenju, vkljub vsemu rjovenju nemških kričačev. — Koroški, pravijo, da gré „venec“. Dà, venec, pa iz — kopriv! Liberalno-nacionalno gospodarstvo, s katerim se bahajo, je deželo v denarnem stanju spravilo srečno tako daleč, da pride, ako gré tako naprej, gotovo na — kant!

celim zvonjenjem v ves l. od župnika J. pokopan ter sem moral pogrebščine x gld. y novcev plačati. Sedaj sem bil podučen, (kje?) da po štoli (judovski?) plačam le toliko . . . ; tirjam tedaj od župnika J. nepravilno od mene zahtevano svoto brez vspeha nazaj.“ No, mislim si, to je res pomilovanje vreden fajmošter; še z mrtvimi ima sitnosti. Le dobro, da mrtvi tirja denar brez vspeha nazaj, ker še nikdar nisem slišal, da bi tudi v krtovo deželo šla pošta. In če bi mrtvi sam osebno prišel po denar, le pomisli, kako bi bilo tedaj župniku pri srci. In vendar, kako drugače povrniti? Ali ni to imenitno pismo! Zares tako more le socij pisati. Pa še bolj imenitno bi se Ti zdelo in bolj dopadlo, če bi Ti ga v originalu ali vsaj nemško prepisano, poslal, da bi videl kako lepo in pravilno je pisano; pa kaj „nuca“, ko nemško ne znaš. — Rad bi to v „Miru“ objavil, da bi tudi drugi zvedeli, kako znajo sociji pisati in kako jim je denar še na onem svetu pri sreč, pa „Mir“ se s tako „visoko“ politiko menda ne peča. Počakam raje na „Kmetški list“. Tam bodo visoki gospodje, ki bodo že tako visoko in še višjo politiko uganjali. Že težko pričakujem njegovega poroda. Da bi le srečen bil! To ti pa povem, moj cartle, ta „kmetški list“ bo za ubogega koroškega kmeta že zadnje rešilno sredstvo; če ta ne bo pomagal, potem nihče več.

Na to še malo gospoda župnika potolažim in seveda na prvi vrsti svoj ubogi želodec in spet hajdi na kolo in proti Ukvam. Na poti me sreča mladi mož z rdečim lajbičem in bos. Od daleč upije nekaj, kakor „hajló“, če se ne motim. Ker ga nisem razumel, skočim dol in ga vprašam kaj bi rad. „Kakšne krajarje bi rad“, pravi. Pre-

Kakor v Celovcu, bodo ščevali nemško ljudstvo tudi drugod, s tem ga pa najbolj pripravljali za socijalno demokracijo in za upor! To imamo od tega, da se je liberalnemu nemštvu toliko časa pustilo gospodstvo v Avstriji. Krščansko mišljenje se je izbacilo iz javnosti in s tem se je porušil temelj vsemu redu in miru.

Zato pa ne moremo bolje koristiti državi in delovati v smislu našega cesarja, ki prav odločno obsoja nemške surovosti, nego da z vsemi silami delamo gaz pravici in krščanskim načelom v javnem življenju in zastavimo pota vsem, ki jih pobijajo. Ako ni reda in miru v državi, trpé sami po sebi največ delavski stanovi in vsako upanje njihovega zboljšanja je toliko časa zakopano, dokler vladajo take razmere, kot jih je v vsi svoji nagoti pokazal zadnji državni zbor.

Zató proč od nacionalcev in od vseh, ki se ž njimi družijo, in to so pri nas zlasti „bauernbunarji“. Pridružite se pa oni stranki, kateri je res mar blagor in napredek ljudstva, to je naši katoliški in slovanski stranki! —an.

Dopisi prijateljev.

Slovinci! Zakurite na večer 4. julija v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slovanskih gorah in planinah prav mnogo kresov.

Iz Velikovca. (Nova mrzla kopel.) V bližnjavi našega mesta imamo več mrzlih kopel, ali vse so vendar preveč oddaljene, tako da se mora potiti, preden kdo do kopeli pride. Temu nedostatku v okom priti, sklenilo je naše olupševalno društvo novo mrzlo kopel tik mesta napraviti. Kupil se je tedaj ribnjak pri stari Pogačnikovi tovarni v Št. Rupertu pod Kuštrovim mlinom, poleg kterege mali potoček mimo teče, ki se lahko dá v ribnjak napeljati. Zdaj se iz ribnjaka napravlja veliki basin, kojega stene se iz močnega zidovja napravlajo in se bodo vse s cementom ometale. Tla basina se bodo iz betona napravile. Voda v basinu bo polagoma dospela do dva metra globočine. Basin bo ograjen z deskami in na severni strani bo osem utic. Voda v basinu bo, ker dotični potoček nedaleč, namreč deloma pri Mrzli vodi, deloma v Št. Rupertu izvira, prav mrzla in se bo težko ogrela nad 15 stopinj gorkote. Morda bo nova mrzla kopel naše vročerkvne nemško-narodove vendar toliko ohladila, da bodo bolj zmerni in zmožni za vladanje naše mestne občine, koje bodo brčkone pri novih občinskih volitvah v letošnji jeseni nastopili.

— (Pevska slavnost.) Na visoki binkoštni praznik počastilo je pevsko društvo iz Wolfsberga s svojim obiskom naše mesto. Po vozovih prišli so nemški pevci čez Grebinski vrh in so dospeli ob ednajstih dopoldne semkaj. Božje službe brčkone noben ni obiskal ta dan. Pri muti v Grebinskem predmestju, kjer je bil slavolok postavljen, pozdravil je pevce najprej naš g. župan, potem ko so si pevci v pozdrav odpeli, govoril je v imenu naših pevcev g. c. k. okrajni tajnik Bernard Neuman, v imenu gostov iz Wolfsberga pa je odgovoril neki nadučitelj. Oba govornika sta govorila v nemško-

iščem vse žepa, pa niti novca v njih. „Nimam jih“, rečem, in na to on: „Pojte delat in bote je imeli“. A — že vem, koliko je udarilo; ti bi rad z menoj denar delil, pa delo meni pustil, si mislim, pa rekel nisem nič. Imel sem dro še zadnji rajniš v lajbiču, pa mu ga nisem pokazal, ker on je delitev drugače zastopil, kakor jaz; sam bi namreč ohranil rajniš in meni privoščil prazen žep. Tedaj, Tine, spet hop na kolo in hitro skoz „kirikalen“ Trbiž in Žabnice v Ukve. Tam je bilo še le fletno. Oštarija polna, okna polna ljudi. Vse gleda ven na mene. Le noter, tam moreš kaj novega zvedeti.

Vstopim ponosno noter, kakor kak dohtar, ali vsaj inženér. „Gutn tog, gutn tog“, se glasi od vseh strani in vse mi gre naproti. — „Bog vas živi“, odgovorim in se vsedem gor k prvi mizi ter zahtevam, seveda slovensko, četrtinko vina. Ker sem pa začel slovensko govoriti, me vsi kisló pogledajo in vsede se vsak na svoj stol. Vse tiho in mirno okoli. — „No, oče Partlč“ (ali kakor sem rekel), vprašam soseda, „kaj je novega in zakaj je vas toliko zbranih?“ — „E, odgovori on nevoljen, ta frdamenska frsamlengá! Rekli so nam, da bo g. Ghon prišel in nam prinesel 4 ali 5 tavžent rajniš, zdaj pa ni ne Ghona ne rajnišev.“ — „Glejte oče,“ rečem jaz, „spet je vas kdo nafarbal. Bodite vsaj vi pameten! Ghon ja ni socij, da bi hodil od kraja do kraja in tisočake delil, to bi kmalu obhavljal. Tega ne smete vsakemu pred volitvami verjeti. Vi ste v Ukvah vendar še verni Slovenci. Volite tedaj po svojem prepričanju, kot verni katoličani in zvesti Slovenci in ne po volji patentiranih nemčurjev, ki bočejo Slovence le farbati in za nos voditi.“ Na to še zapojemo Tvojo narodno in se poslovim.

narodnem zmislu, popisujoča veliko nevarnost, ki preti nemški narodnosti od strani Slovencev (?!). Vedno stara basen o volku in jagnjetu. Protestirati pa moramo tukaj, da se c. k. uradnik, ki je nastavljen v skoraj izključljivo slovanskem okraju, drzne javno nastopiti kot nasprotnik državljanov, zavoljo katerih je nameščen. Poleg nemškega otroškega vrta vršil se je potem sprevod v z zastavami okrašeno mesto, med katerimi smo videli lepo število tribarvnih frankfurtaric. Celó pri dozday Slovincem prijaznih prodajalnicah, kakor pri Huth-u in Kandut-u vibrle so frankfurtarice. Tudi nad mestno hranilnico, tedaj nad slovanskim denarjem, visela je nemška trobojnica. Na mestnem trgu so se dali pevci fotografirati, popoldne so pevci peli pri Lesnagg-u, zvečer pa pri Kollorosu. Nesreče se sicer ni prigodilo in mestni in okoliški Slovenci še živijo. All Heil! Heilo!

— (Cerkvena slavnost.) Na god presv. Božje Trojice doživeli smo tukaj redko slavnost; prišli so namreč v naše mesto naš mil. g. knezoškof Jožef blagoslovit naš krasni novi glavni oltar in delit zakrament sv. birme. Ljudstva se je iz cele velike okolice v silnem številu zbralo. Vsa slavnost je trpela blizu štiri ure, blagoslavljenje oltarja samo je trpelo skoraj dve uri. Pomenljivi so obredi, s kojimi se oltar blagoslavlja. Po dokončanem blagoslavljenju se je oltar napravil in so mil. g. knezoškof na njem darovali sv. mašo. Slavnostno pridigo je imel naš rojak g. prefekt Val. Podgorc. V svojem izvrstnem govoru je sosebno povdarjal, kako mora oltar, to je živa katoliška vera, biti središče celega krščanskega življenja. Nazadnje so mil. g. knezoškof 694 birmancem delili zakrament sv. birme. Ob prihodu mil. g. knezoškofa pokazalo je naše mesto prav svoje liberalno lice. Na celem velikem glavem trgu ni bilo videti ne ene zastave. Pač pa moramo pohvaliti mestjane v zgornjih poštnih ulicah, ki so svoje krščansko mišljenje tudi javno pokazali ter svoje hiše z zastavami okrasili. Slava jim!

— (V obrambo mil. knezoškofa.) „Slov. Narod“ v števil. 139. od 19. junija t. l. napada našega mil. g. knezoškofa radi šaljivih besed: „preimenitno je šola zidana, za začetek bi zadostovala lesena baraka“, ktere so vstopivši v našo šolo pri zadnjem svojem obisku spregovorili nasproti sestram. Te besede so pa mil. g. knezoškof smeja je se in le šaljivo spregovorili. Nihče od vseh navzočih ni teh besed drugači razumil, niti sploh mogel drugače razumeti, kakor da so v šali govorjene. Celó resnici nasprotno je, ako dopisnik „Slovenskega Naroda“ na podlagi tega neresničnega poročila, spodtikuje mil. g. knezoškofa nam Slovincem sovravno mišljenje. Ravno nasprotno, mil. g. knezoškof so zelo veseli, da se je tukaj napravila naša narodna šola. Poudarjati moramo, da so ravno mil. g. knezoškof s svojim uplivom in blagovoljno podporo zelo mnogo pripomogli, da smo šolo mogli otvoriti že lansko jesen, in bi brez te podpore bila otvoritev brčkone se zategnila! In kako bi tudi ne bili veseli naše šole, saj je ona verska šola v pravem pomenu, vodjena po čč. šolskih sestrah, kakor si boljše noben katoličan želeti ne more. Pa tudi v jezikovnem oziru so mil. g. knezoškof z našo narodno šolo zadovoljni, saj so pogledali razne zvezke otrok in se prepričali, da se poučujejo otroci

Zdaj moram pa končati. Imam Ti sicer še marsikaj povedati, toda to se najbolj zgodi ustno pri dobri kapljici in dolgi klobasi. Prav prisrčno Te in Tvojo Franco pozdravlja

Tvoj vedno zvesti

Tine Škorček.

Pripis. No, ali si videl, kako te je g. Mir-ov urednik podregal v zadnji številki? Meni se zdi, da tičiš le zbog tega tako lepo doma, ker Te ima Franca čisto pod komando in ker Ti manjka drobiža za na pot. Ali ni res? Bodi pozdravljen! Zgornji.

Raznoterosti.

Zdravnikova „Ave Marija“. Neki zdravnik je svoje bolnike vselej opominjal, naj prosijo Boga in sveto Devico za zdravje. Nekega dne se mu je posrečilo, da je ozdravil nekemu zelo malovernemu možu nevarno rano in predno ga je zapustil, mu je rekel: „Gotovo se bote zahvalili za zdravje najsvetejši Devici.“ — „Ali“, odgovori oni, „jaz nisem zmolil niti jedne Češčene Marije, da bi ozdravel.“ „Toliko več sem jih zmolil jaz“, odgovori zdravnik, „in več se imate zahvaliti mojim molitvam, kakor moji spretnosti.“ — Kako se razlikuje ta plemeniti zdravnik od nekterih oholih „učenjakov“!

Kako hitro leti muha? Po najnovejšem opazovanju se je dognalo, da muha v jedni sekund 300- do 350 krat s svojimi krili zamaha in da v jedni minuti more narediti 1 kilometer pota. Ako bi muha brez nehanja zmirom letela, potrebovala bi okrog celega sveta samo 28 dni.

Zahtevajte po vseh gostilnah „Mir“!

v narodni šoli dobro in uspešno na podlagi materinega jezika. Zato je bil članek imenovanega lista prav neosnovan in ga s tem popravljamo!

— (Ali je nam meščanska šola potrebna?) Naš mestni občinski svet, v katerem nemškonarodovci ne po svojem številu, pač pa po svojem vplivu prevladajo, je začetkom tega leta vložil po deželnem zboru prošnjo za ustanovitev meščanske šole v Velikovcu. O tej prošnji je bil v deželnem zboru dne 26. svečana t. l. razgovor in se je prošnja deželnemu odboru odstopila z naročilom, naj nabere potrebnih podatkov in stavi v prihodnjem zasedanju svoje predloge. Nova meščanska šola, ki je namenjena samo za dečke, bi bila trirazredna. Ker imamo zdaj tukaj šestrazredno ljudsko šolo, tedaj bi se še dva razreda pridjala, tako da bi mi imeli petrazredno ljudsko šolo, in trirazredno meščansko šolo, skupaj osemrazredno nemško šolo. Ni težko uganiti, zakaj se naši narodovci tako potegujejo za ustanovo meščanske šole. Svoji nemški šoli, ktera bo čedalje več otrok zgubila na našo narodno šolo, hočejo večjo slavo pridobiti! Prevdarimo pa stvarno, ali nam je res meščanska šola potrebna? Šesti razred naše nemške ljudske šole šteje letos poleg 22 deklet, samo 10 dečkov, in še od teh bo večina že v tem šolskem letu dosegla 14. leto in bodo tedaj izstopili. Tedaj pri nas ni dosti dečkov za novo meščansko šolo. Ali smemo upati, da bodo jih iz celega našega političnega okraja kaj semkaj na stanovanje in v meščansko šolo pošiljali? Upanje je res slabo, zakaj, ako se kak oče odloči, svojega sina poslati v meščansko šolo, pošlje ga gotovo rajši v Celovec, kakor v naše majhno mesto. Ni videti tedaj potrebe za ustanovitev meščanske šole. Nova meščanska šola bi se seveda napravila in vzdrževala na stroške cele dežele, tedaj bi morali kmetje še več deželnih priklad plačevati in to celo po nepotrebnem. Pa brzkone bo se šola vendar koj ustanovila, ker somišljeniki naših nemškonarodovcev imajo v deželnem zboru večino in ti gotovo prošnje svojih prijateljev ne bodo odklonili.

— (Frankfurtarica na nemški mestni šoli.) Povodom zadnje pevske slavnosti na binkoštno nedeljo se je na naši nemški mestni šoli razobesila nemška trobojnica (frankfurtarica). Ko je naš g. okrajni glavar to zvedel, je precej ukazal, da se mora zastava nemudoma raz šole odstraniti. S tem povsem pravilnim postopanjem se je g. okr. glavar silno zameril našim nemško-narodovcem, kateri se jezijo, češ: g. okr. glavar ni imel pravice odstraniti nemško trobojnico, sicer bi on moral tudi slovensko trobojnico odstraniti dati, ktera je pri otvorilni slavnosti dne 25. vinotoka lanskega leta vihrala na naši narodni šoli. K temu mi pripomnimo: Prvič naša narodna šola ni javna ampak privatna hiša, toraj nihče nima pravice, nam razobešenje kake zastave prepovedati. Drugič, slovenska trobojnica ni izključljivo narodna, ampak tudi deželna zastava kranjske dežele, v kateri se nahaja sedež naše družbe sv. Cirila in Metoda. Nemška trobojnica pa je izključljivo nemško-narodna zastava, slovenska trobojnica pa ni izključljivo zastava kake zunanje velesile.

Iz Št. Štefana pri Trušnjah. (Podružnični shod.) Na binkoštni pondeljek vršil se je tukaj v prijazni Mežnarjevi gostilni letni občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Velikovec in okolico. Navajani smo že, da, ko v Št. Štefanu zborujemo, nas nevihta moti. Tako je bilo tudi na tem shodu. Kot prvi govornik je nastopil g. deželni poslanec Franc Grafenauer, ki je iz oddaljene ziljske doline na naš shod prihitel. Naši kmetje so bili zelo veseli osebno spoznati moža, o katerem so v časnikih brali, kako možato se je v deželnem zboru potegoval za naše verske in narodne pravice. G. Grafenauer je najpoprej omenil, da živimo zdaj v znamenju splošne nezadovoljnosti. Zopet zadovoljni pa morejo narodi le postati, ako se povrnejo nazaj k pošteni stari krščanski veri. To se pa mora že zgoditi v šoli, ktera mora ne samo pamet bistriti, ampak tudi srce požlahtniti. Človek, kateremu je šola samo pamet razvedrila, pa ne blažila tudi srce, nič ni družega, nego učeni tiger. Sedanja šolska postava se mora tedaj odpraviti in vpeljati verska šola. Kot Slovenci se moramo pa tudi potegovati za to, da dobimo na podlagi materinega jezika uravnano šolo. Mi Slovenci se lahko naučimo drugih jezikov, ako mi tedaj svoj materin jezik odložimo, zgubimo tudi to od Boga nam dano zmožnost. Pa že četrta Božja zapoved nam veleva svoj materin jezik spoštovati; kdor svojega materinega jezika ne spoštuje, ta tudi ne spoštuje svojih starišev. Nazadnje pravi še g. poslanec, da je treba razloček napraviti med mestom in deželo; za mesto osemletno šolo, za deželo zadostuje šestletna šola in potem do 16. leta nedeljska šola. Z največjo pazljivostjo so poslušali kmetje ovi govor, žalibože, da vsled bližajoče nevihte in zvonjenja proti nevihti konec govora niso mogli vsi slišati. Dozdaj smo bili na prostem, umaknili smo se pa potem

pred nevihto v hišo, kjer sta nastopila še dva govornika in navzoče navduševala, naj vstrajajo kot člani pri družbi sv. Cirila in Metoda, saj narodna šola v Velikovcu donša lepega sadu. Udnine se je nabralo 28 gld. 16 kr. Ko se je stari odbor vnovič izvolil, zaključilo se je zborovanje s trikratnimi živio-klici na presvitlega cesarja.

Glasovi nasprotnikov.

„Bauernbund“ je imel dne 13. junija v Himmelbergu svoj letni občni zbor in 33. kmetski shod, ali „bauerntag“. Kakor se vidi iz poročila v „bauernzeitung“-i shod ni bil posebno dobro obiskan. O občnem zboru omenjeni list ne piše obširneje, pač pa o shodu, pri katerem sta imela glavno besedo poslanca: milijonar dr. Artur Lemiš in okrajni sodnik Eisele. „Delovanje“ teh dveh gospodov „ljudskih zastopnikov“ je našim bralcem znano iz podrobnih poročil „Mir“-a iz državnega zbora! Tam sta bila vedno med prvimi kričači, ki so s svojim postopanjem zabranili uspešno in plodno delovanje. In ta dva gospoda imata sedaj na bauernbundarskih shodih prvo besedo! Kmetje, to Vam mora odpreti oči, da spoznate, kako malo je bauernbundarskim kolovodjem pri srcu pravi napredek in sreča kmetskega stanú! Ljudje, kakor Lemiš in Eisele gotovo kmeta osrečila ne bodeta! To kaže dalje, da je bauernbund sedaj že popolnoma v nacionalnih rokah, in kar smo trdili vedno, to se kaže zlasti sedaj znova, da imajo pri bauernbundu prvo besedo najbolj zagrizeni naši nasprotniki! — Eisele je zagovarjal obstrukcijo, to je nedostojno in surovo ropotanje Nemcev v državnem zboru, s katerim so zabranili vsako koristno delo! Kaj to pomeni, videli ste že iz prejšnjih poročil. Najbolj čudno pa je, da so navzoči bauernbundarski kmetje še ploskali in pohvalili govornika. Tedaj se ti ljudje še veselijo, da njih somišljeniki na Dunaju tratijo zlati čas in zabijajo dragi denar, kterege morajo zlagati davkoplačevalci, torej v obilni meri zlasti kmetje!! — V isti rog, kakor Eisele, je zabil tudi Lemiš. Zaganjal se je v katoliške poslance tudi v g. Einspielerja, in v ostalem pogreval že znane fraze. „Bauernzeitung“ tega gospoda imenuje „mannhafter Volksvertreter“. Kaj pa je le-ta mož v državnem zboru res storil za kmeta? — Nič! Ropotal je, in zato vlekkel na dan po 10 gld. In s takim „delom“ naj je zadovoljno ljudstvo, ki si želi kruha!? Lemiš je sicer zatrjeval, da je bilo treba nasprotovati vladi, ker je predložila take predloge, ki bi bili kmetu le malo, ali nič na korist. Žakaj pa je čisto zamolčal predlogo o kmetskih zadrugetah, ki so za obstanek kmetskega stanú tolikega pomena!? Zamolčal je to in še marsikaj drugega, kar se je predlagalo na korist kmetom! — Iz tega, slovenski kmetje, jasno vidite, kako malo je nemškim koroškim poslancem mar za blagor kmetskega stanú. Da se pa najdejo celo še kmetje, ki jim zavolj tega ploskajo in jih hvalijo, je žalostno. Naše geslo mora zato biti: Proč od takih ljudij, proč z bauernbandom in z „bauernzeitung“-o, ki jih zagovarja!

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Naše zamotane politične razmere se niso še nič zjasnile. Mnogo se piše o češko-nemški spravi. Pogajanja pa se še niso začela in je dvomljivo, ali se bodo sploh pričela. Jako težko je dobiti posredovalcev. Vlada te stvari noče prav vzeti v roke in tudi veleposestniki se branijo tega nevhvaležnega posla. Od nemške strani se pod Schönenererjevo komando naprej hujska, kakor obširneje kažemo v uvodnem članku. — V Ogerskem državnem zboru Košutovci posnemajo naše liberalce in nacionalce ter delajo „obstrukcijo“. Tako hočejo zabraniti nekatere jim neljube postave. — Po mnogih krajih na Ogerskem so nastali nemiri med poljedelskimi delavci. Ti ustavijo delo. Potem bode jako težko opraviti žetev. — Nemški cesar pride na jesen obiskat našega cesarja in se vdeleži vojaških vaj na Ogerskem.

Druge države. Omenili smo že enkrat, da se je razmerje med Rusijo in sv. Očetom v zadnjem času znatno zboljšalo. Največ je papež v tem oziru dosegel po svojem odposlancu, kterege je bil poslal k slovesnostim carjevega kronanja. Sedaj je imenovanih sedem novih škofov in kaže se, da napočijo za katoličane v Rusiji boljši časi. — Angleška kraljica Viktorija je praznovala dne 20. junija šestdesetletnico svojega kraljevanja. Vršile so se za to velikanske slavnosti, katerih so se udeležili zastopniki vladarjev. Našega cesarja je zastopal nadvojvoda Franc Ferdinand. Kraljica je sedaj stara 78 let. — Na Nemškem se v vladajočih krogih pripravljajo velike spremembe, in bodo glavne vladne vajeti prevzeli novi možje. — Na Kubi, kjer ustaši toliko preglavic delajo Špancem, so pred tednom puntarji razstrelili železno cesto

blizu Havane prav takrat, ko je vlak s španskimi vojaki vozil po njej. Nad sto vojakov je bilo ubitih.

Novičar.

Na Koroškem. (Kresovi sv. Cirila in Metoda.) Naši nasprotniki, združeni v podružnicah „Südmark“-e, so v zadnjem času na več krajih napravljali hrupne veselice in zažigali kresove, češ, da tako pokažejo svoje „nemštvo“. Slovenci! Dne 4. julija je dan, ko morate tudi Vi pokazati, da še živite! Zato zažigajte kresove povsod, koder prebivate! Nobena gora, noben vrh naj omenjenega večera ne ostane brez kresa. Kresov svitli žar naj sveti ta večer sv. blagovestnikoma v čast, nam vsem v spodbudo in ponos.

— (Nezgode.) Dne 14. jun. je pogorela Seidl-ova gostilna v Rožeci. — Dne 15. jun. je bila na Koroškem huda nevihta. Po več višje ležečih krajih je padel sneg. Strela je isti večer udarila v cerkvico na Št. Urški gori ob Celovcu. Cerkvica je pogorela. Tudi v stolp podružne cerkve Maria Feicht, fara Št. Kandolf, je udarila strela. Zvonik in streha na zvoniku sta pogorela. Tudi zvonovi so se raztopili. — V Nemškem Plajberzi je napravljaval rudar J. Lukatel drva v gozdu. Veliko drevo se je zvrnilo tako nesrečno na moža, da je obležal na mestu mrtev. — Pod vlak je šel pri Otočah ob Celovcu delavec J. Šuster iz Beljaka. Vlak ga je hudo raztrgal. — Dne 14. t. m. se je na neki ženitnini v Selah pri Volšbergu zgrudila kmetica B. sredi plesa mrtva na tla. S tem je bila veselica kajpak hitro pretrgana. Zares, človek ne vé ne dneva ne ure! — Blizu Št. Pavla v labudski dolini je pogorela Ahačeva kmetija. Zažgal je 6-leten fant, ki se je igral z žveplenkami. — V Rablju se je dne 20. jun. sprožila pri streljanju na tarčo nekemu strelcu puška tako nesrečno, da je krogla zadela 53-letnega služabnika M. Unterberger v prsi. Umrl je kmalu potem. Zapustil je ženo s 3 otroci.

— (Osebne stvari.) Podučiteljica J. Prapetnik v Tinjah je imenovana za učiteljico v Skočidolu; učitelj J. Andrae je prestavljen iz Žabnic v Mohliče, učitelj J. Gailer iz Krejanč (pri Galiciji) v Čače.

— (Legalizovanje podpisov.) Pravosodni minister je s posebno okrožnico opozoril vsa sodišča, da ne smejo siliti strank k notarjem, ako hočejo iste na sodišču legalizovati svoj podpis, marveč morajo brez ugovora storiti svojo dolžnost. Tem potom si ljudje zares prihranijo marsikak novčič za nujnejše potrebe.

* Novo pošto so dobili v Knezovi (Gnesau). — Znani „hotel Moser“ v Celovcu je kupil g. J. Verdino iz Glandorf-a. — Cecilijansko društvo naše škofije ima svoj letni občni zbor sredi meseca septembra v Velikovcu. — V Bolcanu na Tirolskem umrla gospa M. Rabensteiner je zapustila občini Podgoró v Rožu 10.000 gld. Obresti se bodo vsako leto razdelile revežem. — K smrti na vislicah obsodili so celovski porotniki delavca Jurija Jurca iz Ovšja pri Grebinju in sicer zaradi poboja in ropanja. — Ziljska železnica je imela v minulem upravnem letu 55.696 gld. dohodkov in 49.175 gld. stroškov.

Na Kranjskem. Kmetijska družba ima svoj občni zbor dne 8. julija. — Ljubljana dobi srednjo obrtno šolo za stavbinsko in kovinsko stroko in narodno pivovarno na delnice. — V Črnomlju se snuje obrtna zadruga. — Vlada je dala koncesijo za zidanje železnice Brezovica-Vrhnika. — Toča je pobila po Vipavskem in močno prizadela vinograde. Uradno se ceni škoda na 16.000 gld. — Nove šole dobijo v Tomišlju, Soteski in Bukovici. — V Ljubljani so ustanovili krščansko-socijalno društvo železnikarjev. Novemu društvu želimo mnogo uspeha! — Umrl je č. g. Pet. Ogrin, župnik v Suhorji vsled srčne kapi. — Po zelo mnogih krajih, zlasti na Gorenjskem in Notranjskem, je napravilo hudo vreme, nalivi in toča veliko škode. Na Gorenjskem je padel dne 19. jun. sneg, in sušili so seno pod — snegom! — V Metliki je umrl dne 21. t. m. starosta kranjske duhovščine, č. g. vpok. župnik A. Krašovec. N. p. v. m.!

Na Štajerskem. Slavnostna otvoritev celjskega „Narodnega doma“ in blagoslovljenje zastave celjskega „Sokola“ se vrši letos in sicer dne 7. in 8. avgusta. Želeti je iskreno, da se te slovesnosti udeležijo rojaki iz vseh slovenskih dežel! — Dva dečka ustrelil je v Raštanju blizu Rajhenburga devetletni pastirček igraje se z gospodarjevo puško. Štiriletni deček je bil pri priči mrtev, drugi sedemletni je še živ. Skrivajte vendar nabito orožje! — Silen vihar in naliv je razsajal po noči od dne 9. do 10. junija v kozjanskem okraju. — V Kozjem snujejo gospodarsko bralno društvo. — Slovarček za pouk ženskih ročnih del sta v nemškem jeziku izdala v Mariboru gg. profesorja H. Schreiner in dr. J. Bezjak.

Na Primorskem. Pri dopolnilnih občinskih volitvah v Gorici so vseskozi zmagali laški ireden-

toveci, ktere podpirajo tudi uradniki. — „Slovenske knjižnice“ snopiča 62—63 sta izšla. Prinašata povest „Marica“. — Nova čitalnica se snuje v Šklednju pri Trstu. Nova čitalnica bode velikega pomena za Slovenstvo v tržaški okolici. Mnogo sreče! — V Trstu se je mudil trgovinski minister Glanz in ogledoval razne javne naprave.

Po drugih deželah. Na sv. Rešnjega Telesa dan je umrl v Würshofenu slavnoznani župnik in veliki dobrotnik človeštva, Sebastijan Kneipp star 75 let. Neštevilno je onih, ki so pri njemu v hudih boleznih iskali in našli zdravja. Njegov spomin ostane nepozaben! — Dne 4. julija odkrijejo na Dunaju v prostorih vseučilišča spomenik slavnemu slovenskemu učenjaku dr. Fr. Miklošiču. — Češko katoliško učiteljsko društvo so ustanovili v Kraljevem Gradcu na Češkem. — Stari krajecarji in polkrajecarji pridejo iz veljave dne 1. julija 1898. l. Od takrat naprej do konca decembra 1899 bodo le še c. kr. javne blagajne sprejemale ta drobiž. — Milijonar B. Barnato, „kralj rudniški“, si je sam vzela življenje. Skočil je v morje. Tudi milijoni mu niso prinesli sreče! — Blizu Ivanova, okraj Pančeva, na Ogerskem, je Donava na Vidovo predrila nasip in preplavila ves svet krog Pančeve. Pod vodo je 30 tisoč oralov zemlje in več vasij.

Duhovniške zadeve v Krški škofiji.

Č. g. Avg. Križaj, kaplan v Prevaljah, je imenovan vojaškim kaplanom II. razreda v rezervi. — Č. g. J. Konaš, kaplan v Trgu, je imenovan za župnika v Rangsdorfu. — Vč. g. Davorin Ehrlich, duhovnik v Avgustineju na Dunaju, je napravil zadnji strogi izpit (rigoroz). Svojemu rojaku od srca čestitamo!

Razpisane so do dne 30. jul. župnije Gozdanje in Kazaze. — Mil. g. knezoškof so podelili dne 20. jun. v Št. Andražu 27 klerikom družbe Jezusove nižje mašniške redove. Pri svojih letošnjih vizitacijah in v Celovcu so knezoškof letos birmali vkup 6126 otrok, 3043 fantov in 3083 deklet.

Umrl je dne 17. junija č. g. Mart. Stembou v pokopini župnik v Št. Pavlu ob Zili. Porodil se je dne 8. nov. 1843 v Studencu pri Ljubljani, bil v mašnika posvečen dne 16. avg. 1868. l. N. p. v. m!

Vabila.

— Podružnica sv. Cirila in Metoda za Rožak in okolico priredi pri g. Rajnerju v Lipi nad Vrbo na dan slov. apostolov sv. Cirila in Metoda dne 5. julija 1897 svoj letni občni zbor s sledečim vsporedom: 1.) Ob 9. uri zjutraj slovesna sv. maša. — 2.) Ob 10. uri zborovanje podružnice: a) Nagovor predsednikov; b) slavnostni govor; c) poročilo odbora o delovanju društva; d) volitev odbora in dveh zastopnikov h glavnih skupščini; e) o verski in narodni šoli; f) nasveti; g) prosta zabava. Slovenci in Slovenke iz lipške župnije in sosednih župnij! Pridite v obilnem številu k sv. opravi in na ta važen zbor.

— Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kotmaroves in okolico napravi v gostilni pri Miklavžu v Biljčovsu v nedeljo 11. julija 1897, ob 3. uri popoldne, svoj zbor po sledečem dnevnem redu: 1.) Pozdrav predsednika. — 2.) Slučajni govori. — 3.) Sprejem in vpisovanje udov. — 4.) Volitev zastopnikov za glavno skupščino. Po zborovanju: Petje in prosta zabava. O lepem vremenu na prostem. Prijazno vabi vse ude in prijatelje te družbe k obilni udeležbi **načelnikstvo.**

— Slovenska čitalnica v Glinjah napravi svoj letni občni zbor dne 11. julija 1897 ob 3. uri popoldne v gostilni g. L. Zablachana na Trati pri Glinjah, po sledečem dnevnem redu: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnika in denarničarja. 3. Vpisovanje novih udov in plačevanje letnih doneskov. 4. Volitev odbora. 5. Razni nasveti in predlogi. Vse društvenike nautjudneje vabi **odbor.**

Listnica urpavništva.

Vdovec. Vašega inserata ne moremo sprejeti. Naznanite nam zato svoj naslov, da Vam moremo vrniti denar.

Loterijske srečke od 19. junija.

Linc 83 36 2 13 84
Trst 63 19 13 31 76

Tržne cene v Celovcu

dne 24. junija

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	29	6	62
rž	4	58	5	72
ječmen	—	—	—	—
oves	2	43	3	04
hejda	4	08	5	10
turšica (sirk)	3	25	4	06
pšeno (kaša)	7	60	9	50
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	—	—	—
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 45 kr. do 2 gld. 90 kr. klslo 1 gld. 80 kr. do 2 gld. 70 kr., slama po 1 gld. 50 kr. do 1 gld. 80 kr. meterski cent (100 kil). Frišen speh je po 72 kr. kila, maslo in puter po 1 gld. do 1 gld. 10 kr. — Vprežne vole plačujejo mesarji po 120 do 160 gld.

Sejmovi meseca julija 1897.

Dne 2. v Žel. Kaplji; — 12. v Libelcih; — 13. v Kotljah.

Kotlje, 25. majnika. Prignali so: 4 bike, 4 pitane vole, 147 opežnih volov, 53 juncev, 80 krav, 10 telic, 20 ovac, 3 koze, 2 kozla. Prodalo se je: 2 pitana vola (30—32 gld. 100 kil žive vage); 30 vprežnih volov (25—28 gld. 100 kil žive vage); 10 juncev (100—150 gld. en par); 20 krav (50—100 gld.); 2 telici (50—90 gld.). — Kupci so bili iz podjunske, labodske doline in iz Stajerskega. Ker je bil ta-le semenj že nekoliko let zanemarjen, se takšen obisk ni pričakoval. Prihodnji semenj 12. julija.

Smohor, dne 12. jun.: Prignali se je: 4 kobile, 16 žrebet, 8 bikov, 6 vprežnih volov, 70 krav, 55 telic. Prodalo se je: 2 kobile (200 do 300 gld.), 3 biki (80 do 90 gld.), 30 krav (50 do 90 gld.), 20 telic. Obisk je bil dober, kupci so prišli iz Solnograškega in Tirolskega.

Pliberk, dne 14. junija: Prignali so: 4 žrebce, 18 kobil, 6 žrebet, 7 bikov, 206 pitanih volov, 230 vprežnih volov, 224 juncev, 203 krave, 60 telic, 26 prašičev, 300 ovc. Prodalo se je: 1 žrebec, 3 kobile (po 200 do 220 gld.), 2 žrebeta (po 60 gld.), 7 bikov (80 do 130 gld.), 58 pitanih volov (110 do 200 gld.), 180 vprežnih volov (80 do 150 gld.), 80 juncev (80 do 120 gld.), 120 krav (60 do 150 gld.), 30 telic, 26 prašičev, 300 ovc (12 do 20 gld. par). Živine se je veliko prignalo, kupcev pa je bilo malo, obisk slab.

Vrata, dne 14. junija: Danes bi imel biti semenj. Kakor prejšnja leta se tudi letos ni prignalo nobene živine. Kramarji so prišli od različnih strani.

Ziljska Bistrica, dne 12. junija: Prignalo se je: 6 kobil, 26 žrebet, 14 konjev, 21 volov, 30 krav, 14 telic. Prodalo se je: 4 kobile z žrebeti (po 330 do 400 gld.), 11 žrebet (po 110 do 230 gld.), 6 konjev (po 260 do 320 gld.), 7 volov (po 60 do 110 gld.), 8 krav, 6 telic. Kupci so bili iz Solnograškega, Tirolskega in Švice.

Slovinci, zahtevajte povsod ter rabite samo vžigalice in svinčnike družbe sv. Cirila in Metoda!

V Celovcu dobijo se vžigalice in svinčniki „družbe sv. Cirila in Metoda“ v trafiki gosp. Izop, kosarske ulice številka 7.

Naznanila.

Kmetija,

obsegajoča okoli 30 oralov precej arondiranega zemljišča, se iz družinskih ozirv prodá. Polje, travniki, gozd jako blizu, lep sadni vrt, hišna poslopja čedna, novo zidana, lepa lega na vzvišenem kraju, blizu državne ceste, vodeče iz Beljaka v Vrbo. Se prodá z vsemi pridelki, z živino, hišno opravo ali pa brez tega. Pri nakupu je treba izplačati le polovico pogojene svote. Drugo se izv. pri Valentin-u Spitzer, tesarski mojster v Hovčah, pošta Podravlje (Föderlach) na Koroškem.

Na prodaj je veliko posestvo

v Rožni dolini, ki obsega 100 oralov polja, travnikov in gozdov. Cena se izv. pri posestniku. Naslov pove uredništvo „Mira“ v Celovcu.

Deloljubne

osebe — povsod — ktere trajni denarni zaslužek iščejo, naj pismeno povprašajo pod „Zukunftsvorsorge“ Gradec, poste restante.

C. in k. dvorna tovarna za orglje bratov Rieger

v Krnovem (Jägerndorf) avstr. Šlezija, podružnica v Budimpešti VII., Garay-utca št. 48 v lastni hiši. Dobre cerkvene orglje po ceni z zelo ugodnimi pogoji. Ceniki zastoj.

Najboljše varstvo zoper

gnitje lesa in najceneje nadomestilo za oljnate barve je samo

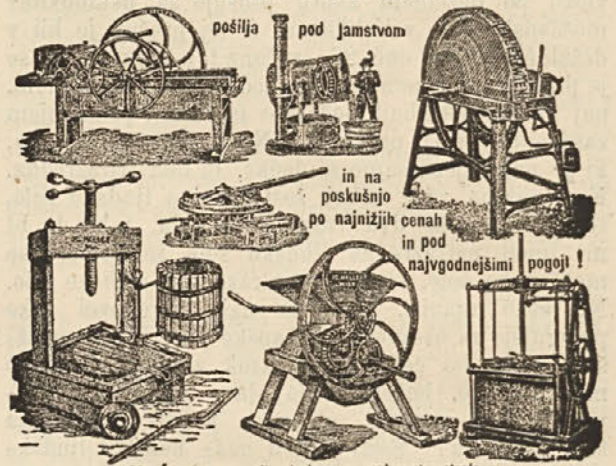
KARBOLINEJ
Barthel-nov izvini
natorni obliki in v 12 barvah. Vzorni list in cenik vseh predmetov zastoj.
Mihael Barthel in dr.
Ustanovljeno l. 1781.
Dunaj, X. Keplergasse 20.

Učenca,

zmožnega nemškega in slovenskega jezika, takoj sprejme

Peter Merlin,
trgovec v Celovcu.

VSII STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito želozo, evropsko ali pripravljeno, na vsakovrstne stroje. Naglo dostavljamo vsi strani obojezi čevli v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastoj.

IG. HELLER, DUNAJ
Praterstrasse Nr. 49.
Preprodajatelj se iščeja

Lepo posestvo,

novo zidano, ob državni cesti proti Št. Jakobu, pol ure od Celovca, pripravno za mlekarstvo, se z jako ugodnimi plačilnimi pogoji po ceni prodá, ali dá v najem. — Več pov. pisarna Matija Christof-a, v Celovcu Paradeisergasse 6.

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje, in šivilje: najboljše in najcenejše šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne blagajnice, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravlja v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko
v Celovcu, Burggasse št. 12.

Gostilna „Buchenwald“

ob Vetrinjskem obmestji in Št. Rupertske cesti priporoča kmetom svoje

velike in lepe hleve.
Tudi so tam po ceni jed in pijača.

Pivovarna kneza Adolf Jožef Schwarzenberg v Protivinu (Češko) priporoča

izvozno pivo in ležak.

Je v zalogi in toči se v restavraciji „Kokl“

„k prvemu kraju“

kolodvorske ulice št. 7. v Celovcu. Skrbni so tudi za izvrstno kuhinjo, dobra vina in točno postrežbo. Spoštovanjem **R. Kokl.**

Nedavno odlikovano na higijenski razstavi v Londonu s prvim darilom, z zlato kolajno.

Med vsemi do sedaj naznanjenimi sredstvi proti skrnini, trganju po udih, čutniški boleznim in zobeh in glavobolu se od prvih zdravniških veljakov kot najboljši pripomoček priporoča

„MIRAKULIN“

ki gotovo pomaga in je najboljše zdravilo proti tem boleznim. Cena jedni steklenici je 1 gld., po pošti poštnine prosto 1 gld. 20 kr. — Dobiva se v lekarni

Löwenapotheke,
Baruch Gyula, Miskolcz št. 188 na Ogerskem.

Vaše blagorodje! Pošljite mi takoj dve steklenici Vašega izvrstnega zdravila, ktere ga ne morem pogrešati. Spoštovanjem Chalzel N. Budimpešta, 24. maja 1896.

Ker se mi je Vaš „Mirakulin“ dobro prišel, pošljite mi takoj dve steklenici. Spoštovanjem Fani Tuč v Geviču, 8. junija 1896.

Pošljite mi še eno steklenico „Mirakulin“, ker mi pomaga za protin v nogah. Ter. Jahoda v Pragi, 16. jun. 1896.

Pristno le z zgornjo znamko.